

FEJÉRMEGYEI NAPILO

Előfizetői árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 hóra	1 K.	1 hóra	1.50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4.50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9.00 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18.00 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Szelet István-ter 1.
 Egyes szám: 4 fillér.
 Hirdetés díjazásában szerinti.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A béke útja.

Közel három esztendő küzdelem és sanyargatás után a világ összes népeinek lelkében napról-napra növekszik a vágy a békére. Nemcsak szövetségeseink, a magunk és ellenségeink tábora, hanem kivétel nélkül valamennyi semleges állam is a rendes, nyugodt élet áldásai után sóvárog. Hogy ennek ellenére nincs ma sem vége a vérontásnak, nem a mi bűnünk. Franciaország, de főleg Anglia vezető emberei azok, akik ma is görcsösen ragaszkodnak ahhoz a balga reményükhöz, hogy bennünket térdre kényszeríthetnek. Ép ezért erőszakkal elnyomnak minden törekvést, mely a békét célozza, abban a hitben, hogy a béke feltételeit majd ők diktálhatják.

Számításait azonban erősen megzavarta a tengeraltárjárók sikeres munkája. Ugy, hogy már kezdenek nem bízni eddigi jelszavukban: „Az idő a mi szövetségeseünk!” és minden jel szerint teljes erővel döntést akarnak provokálni. Mint egy megbízható hollandi lap írja, már a közel jövőben megvalósítani szándékoznak azt a hatalmas terveket, hogy minden oldalról szárazföldön és tengeren egy időben ránk rohannak és letepernek bennünket.

Elkövetkeztek tehát a harcok utolsó, de egyben legnehezebb órái! Az a tudat, hogy az ország léte, vagy nem léte, valamennyiünk jövőendő boldogulása forog kockán, kell, hogy megacélozza ellenálló erőnket. Katonáinkban megbízhatunk. Ők meg fognak tenni a védelemre mindent, amit emberileg megtenni lehetséges. De sikerre ők is csak úgy számíthatnak, ha az egész ország népe mögöttük áll és ellátja őket hadianyaggal, élelemmel, pénzzel, szóval mindazzal, ami a győzelemhez okvetlenül szükséges. Ha mindenki megteszi kötelességét: dolgozik a haza javára és tőle telhetőleg jégyszá-

hadikölcsönre, úgy a siker elmaradhatatlan. És akkor nemcsak a béke palmája kerül a kardnak helyébe, melyet ellenségeink keze ma, még kétségbeesetten szorongat.

Az új miniszterelnök.

Fejérvármegye s az új kormány.

Az új alakulás, a megújuló Magyarország munkájában Fejérvármegyének jutott a legnagyobb megtisztelés és kitüntetés. Fejérvármegye adja a nagy időknek a miniszterelnököt, sőt a kormány többi tagjai közt is jelentős szerep jut neki.

Harminchat éves kora dacára már évek óta a „jövő ember”-ként emlegették gróf Esterházy Móricot, akik ismerték. Azt mondták róla: fánghész, tüneményes tehetség, rengeteg tudomány birtokosa.

Eddig megfutott kárrierje igazolni látszik rajongóit s már eddig is mögötte levő közéleti munkássága. elnémitja azt a néhány éretlen hangot is, amely grófi mivoltát bűnnek tartotta.

Esterházy gróf Széchenyi Istvánnak a tanítványa. Zárkózottnak látszik, aki nem szeret sokat beszélni. De ha megszólalt, barátok és ellenségek növekvő figyelemmel hallgattak el. Erezték, hogy kivételes tehetség bontogatja sas-szárnyait, amely vezető szerepre van hivatva a magyar firmamentumon. Ő volt az, aki nemrégiben a Szechenyi-serleggel kezében szavak helyett a tettek programját hirdette. Aki a szocialis élet fejlődésében meglátta a becsületes, egyenes utat, amelyről mindenkivel meg lehet érteni a lehetőségek, a megvalósíthatóságok határait. Aki tisztelést és megbecsülést kíván tradícióknak, tekintélynek és minden megszentelt multnak, de jogban, jobban és szohoz jutásnak akarja részesíteni az új energiákat, osztályokat, friss erőket és még félszáz-

ados jubileumuk előtt, sem a maga, sem a mások fiatalágát nem tekinti tiltó akadálnak a közéleti munka megragadására.

Választójogi, katonai és gazdasági programja messze túlszárnyalja Tiszáét, anélkül, hogy bármely téren is túlnólna lehetne mondani. Nemzeti érzése a legbuzgóbb magyarság, s az nagy tettekkel párosulva a nemzeti géniusz ösereje.

Magas kitüntetések alkalmából diakkorából egyik volt tanára a következőket mondja:

— Esterházy Móric gróf 1895—96-ik iskolai évben iratkozott be a győri bencés főgimnáziumba, mint magántanuló, az V-ik osztályba. (Az első négy osztályt Komáromban végezte.) Bár nem tartózkodott állandóan Győrött, de nagyon sokszor eljött és hallgatta az előadásokat. A kis gróf magas, nyulánk termetű volt, kedves modoru, elegáns megjelenésű. Finom lelkét kiváló katolikus nevelésben részesítették: Guszich Lajos, a későbbi lazarisita páter volt a nevelője. Kissé kevésszédű, magabavonult, me-

ditáló és fizofálásra hajló ifju volt Esterházy gróf és feltűnt komolyságával és alapos készülttségével, s e tények előre sejtették nagyra hivatottságát. Elénk résztvejt a Czuczor-önképzőkör munkásságában is, ott dolgozatot is adott be nem egyszer. A VIII. osztályvizsgát is, mint a többi, tiszta jeles eredménnyel tette le az 1898—99. iskolai év végén, az érettségit pedig ugyanez évben Sopronban. Aztán külföldre került főiskolai tanulmányai megkezdésére.

Szokatlan figyelemmel csüng az új miniszterelnökön az egész ország. Nagy dolgokat várnak tőle. Mi biztosra vesszük, hogy nem csalódnak benne. A családás azokat éri, akik holmi átmeneti, rövidlélegzetű kormányzása gondolnak. Azok csalódnak, akik a régi rendszert csak tetszhalottnak vélik s újraéledését várják. Esterházy kormányzását mi másként látjuk előre.

Az új miniszterelnök nagy embertek nagy fia. Nagy dolgokat is fog művelni. Jólátunkat az idő igazolni fogja. Csak türelem az esetleges türelmetlenkedőknek.

A Hindenburgok nagy napjaiból.

Teljes gőzzel előre.

Keservesen hosszú éjszaka és csunya idegtárasztó álmok után ráébredtem október 23-ára. Agyon voltam törve, alig bírtam lábra állni s a kínos, gyöttrő éjszakának és az időjárásnak minden kellemenséget éreztem tagjaimban. Micsoda éjszaka és micsoda alvás volt ez!

Vannak éjszakák, amelyek hosszúra nyulnak, mintha sosem málnának el, amelyek magukban foglalnak mindent, ami csak rossz, kellemetlen és kínos, amely alatt — bár állni látszik az idő — éveket öregszik az ember.

Vannak alvások, amikor le vannak csukódva a szemek és mozdulatlanul nyugszik órákhozszot a test, amelyekből mégis agyontörtén fáradtan ébred az ember.

Olyan éjszakám volt, amely örökké tartónak mutatkozott, mint-

ha megállt volna az óram, noha kétféleg, csak a mutatója mozgott előre idegesítő lassúsággal. Egyedül gondolatom volt a reggel, a világosodás, ez azonban elérhetetlennek tűnt föl, mert minden perc megöszítően hosszúra nyúlt.

Aludtam, de oly alvásom volt, amely csöppnyi pihenést, parányi erősödést nem hozott, sőt megrabololt kevéske erőszellemtől is. Ha kitartással küzdöttem volna a tolakodó álmom ellen, ha lejt volna erőm megbirkózni ezzel a furcsa démoni erővel, amely kellemes zibbadásba hozza a testet és leragasztja a szempillákat, biztosan kevésbé lettem volna okt. 23-nak hajmatán olyan összetört.

Szakadt az eső, sűrű csöppjei különböző dalokat doboltak ki a sátor kihúzott vásznán. A hideg leáttarta a sátorlapot s időnként

Egyes szám ára 4 fillér.

nagy csöppekben hullott róla alá. A nyirkos földön ütem. Nincs ezekben az egetverő magasokban egy csipetnyi széna sem vagy valami galyéle, amelyet alánk hínhetünk, hogy ne kellene közvetlen a nedves hideg földön fekdünni. Kibirhatatlan volt a hideg és fogvacogva hallgattam az eső kopogását a ponyván és a szél sivitását, melyet a sziklákkal való viaskodása közben hallattolt. A szemem égő szempillákkal bámúlt a sötétbe s vártam kabultan forró fejfel, átmosan, fagyosan az álomra. S az im ily sanyaru körülmények között is ellátogatott hozzám; nesztelenül belopodzott a sátramba és szedtem, lágyan cirógattot, lassan elsimogattot és lecsukta szempilláimat.

Oh az álom! Milyen szép is a rózsás, ragyogó, szivárványos álom, ez a kellemes idegcirógatás, amely a sokszor csunya valóságból kiröpenti az embert abba a különleges világba, ahol minden pompás és jóleső; ahol jól érzi magát az ember, mert benne van abban, amit a lelke szomjúhoz. — Csak hogy az álom tündere nem mindig rózsák közé vezet, hanem néha sötét és rideg világba, ahol minden tövis és törsvetés, amely tultesz még a csunya valóságos is; és vonultat föl csunya álmoképeket, amelyek mint durva újjak belemarukulásznak az ideg-zet hárfahúrjaiba, mintha nem hangokat akarnának belőlük kihozni, hanem eltérni mindent egytől-egyig.

Bágyadtan, fáradtan keltem a nehéz álomból; s amint kinyitottam a szememet — milyen volt a valóság! Nagy hideg csöpp pottyant a homlokomra: lábaim félig befagyva érzéketlenül heverték a kivülről beszivárgott, s töcsává gyült sáros lében. Még dörmöbölt az eső a sátorlapon, jaigattot a szél és fagyos leheletével betolakodott a sátorba is.

Kiléptem a sátorból. Meg szurok feketé éjszaka terpszkedett körkörösül, melynek feketeségét csak emelték a rohanó sötét felhők. Néhány pillanat alatt megmosdatott az eső. A felhők nedves tenyerű simogatásáról megborzongtam.

A pogányhideg szél keményen belemkapaszkodott, lökdösött, vagdosott, mintha le akart volna taszítani a mélységbe.

Mellettem sötét alakok suhantak el nagy szótlanul, csak a sziklákon kopogó bakancsok árultak el, hogy katonák. A csapatok főfeljődése megindult: jó tataró az ég leple, ki kellett használni. Nagy ritkán belevillant a vaksötétbe egy-egy villanylámpása s imbolyogva furcsa fényes sávokat húzott, aztán mélyen hirtelen kialudt és a szemre ismét ránehazedett a sötétség.

Zászlóaljunk parancsot kapott, hogy bajorokkal együtt S... hegyre támad. A támadást pergőtűz előzi meg.

Gyengén világosodott, a fény csak lassan tudott keresztül törni a sűrű ködön és a fekete szelkergette felhőkön. A csatárlánc a kőd takarója alatt szép lassan nyomult előre az ellenségés állások felé s néhány száz lépésnyire attól beásta magát, anélkül, hogy az ellenség észrevette volna.

A világosság már megjött, de a kőd nem akart szétozslani, így

aztán némán vártak ágyuink. Izgatóság az ilyen: a siker és sikertelenség gondolatai idegesienek. A szél ereje szűnt, már nem sikított olyan vesztjóslóan, de bántott a különös csend is: egy puszka el nem dördült, szinte az ellenség közelében is kétéledtünk. Állmosság, fáradság nem jutott eszünkbe, a rossz élszakai fekvőhelyet már elfeledtük, a szakadó esőt nem éreztük. A szelet észre sem vettük, a hideg nem bántott, pedig belelapultunk az ázott földbe, a frissen hányt teknőbe, mert számolni kellett avval a körülménnyel, hogy csak egy erősebb köhintés részünkről és az ellenség rögtön megindíthatja vad tüzelését. — Csak a kód aggasztott, mi lesz, ha nem legben tova ez a fölösleges lepel? Pedig a Zsil-völgyben töltve ásitoztak az ágyuk és sötét torokuk fenyegetően mutogattak.

Ugy tízóra felé hirtelen kitzitult, egy pillanat alatt nekiramodtak a felhők, fölkerekedett a kód s a napsugár hasolyogta végig a sárgafüves hegyoldalt. A brigád parancsa rögtön végigszaladt az útgekekhez vivő telefondrótokon. Rövid-e parancs, mindössze egy szó: „Los!” De ez az egy szó a románokra nézve magában foglalta a pokol minden borzalmát. Dübörgött az egész hegyoldal, a

HADIRUHA.

Egyforma polgári ruhák készülnének. — Az ócska ruhakereskedést az állam veszi kezébe.

A szakköröket s az illetékes miniszteriumosat hónapok óta foglalkoztatja a ruházati cikkek forgalmának országos szabályozása. A kereskedelmi és ipari testületek számos értekezletet tartottak ebben az ügyben és részletesen megvitaták a tervekét, amelyek alkalmasak volnának egyrészt megfelelő ruhaforgalomra hozatalára, másrészt az árak korlátozására és a lánc kereskedélem kiküszöbölésére.

Ez értekezleten fölmerült tervek alapján aztán határozati javaslatot készítettek és részletes megokolással felterjesztették a kormányhoz. Értesítésük az illetékes miniszteriumokban a kérdés tanulmányozása már olyan stádiumba jutott, hogy a legközelebbi időben végre konkrét lépés történik a ruházati cikkek forgalmának és árának szabályozása terén. A közeli hetekben el fogják rendelkezni a népruházati bizottság megalakulását. Minden valószínűség szerint a népruházati bizottság csupán főbb irányelvekre nézve kap utasítást, a részletkérdésekben való intézkedés jogát ráruhazzák. A népruházati bizottság tagjai kereskedők, iparosok és fogyasztók lesznek s feladata az lesz, hogy elrendelje a szükséges forgalmi korlátozásokat, számöntarisa a készleteket, gondoskodjék az árak megfelelő szabályozásáról s arról is, hogy a polgári közönség részére megfelelő mennyiségű szövet álljon rendelkezésre.

Kérni fogják nevezetesen a hadügyi igazgatást, hogy kizárólag a katonai célokra dolgozó

gránátok iszonyatos vadsággal vagdosták a földét, amely feketén szőkökut módjára csapott a magasba; remegett a föld, a levegő. A szép sárgafüves hegyoldalt hamarosan felszántották az ágyuk. A gránátok csunya sebeiket himelték szertesztét, amelyek feketén tátogtak, mint könyörgő, nyitott szájak, irgalomért rimánkodva. S aratot a halál, suhant a kaszája. Tele volt a levegő a fekete-föld porával s nehéz füsttel, amely mara a torkot és csipte a szemet, Tele volt a lég zugással, sikítással. Széles hátú felhők mögé bujkált a nap, mintha fájt volna látnia a borzalmas képet. S az ágyuk munkája egy óra alatt oly alapos volt, hogy a gyalogság megindíhatta a rohamot. Fölseges volt a bajorok munkája: imponáló gyors iramban végigsöpörték az ellenség állásokot. A „hurrah” tuhar-sogte a szél szavát, visszhangzott a völgyekből. Az egész alig néhány percet vett csak igénybe, a román eszeveszetteken menekült — már aki menekülhetett — s a bajorok nyomultak a dének húzódo gerincen az ellenség után. Zászlóaljunk más parancsot kapott: hogy áthúzódjék a Prispog hegyhátra és bevárja a ... os hegyüljeget és avval, mint annak fedezője, a gerincen dél felé nyomul előre.

szövetgyárak produkciójuk bizonyos hányadát, legalább 15 % -át, engedje át a polgári lakosságának. E löreláthatólag csupán egytízpuzó szövet gyártásról lesz szó, úgy hogy ezek a hadi ruhák uniformizálni fogják a polgári közönséget. A népruházati bizottság megalakulásával egyidejűleg az ócskaruhakereskedést egészen az állam veszi a kezébe, még pedig olykép, hogy ócskaruhát eladni és vásárolni csupán csak az erre felhatalmazás: kapott állami megbízottaknak lesz szabad.

HIREK.

— Kítüntetett perjel. Szenczy Győző szentgothárdi perjeli kiváló érdemei és nagy munkásságának elismerésül a Ferenc József-rend tisztii keresztjével tüntette ki a király. Szenczy Győző perjel hosszabb ideig a székesfehérvári főgimnáziumnak volt igazgatója.

— Doktorjelölt. Pichler Emil székesfehérvári szent Ferenc rendű álodozópap a budapesti tudományi egyetemen a hittudományi doktorátus harmadik szigorlatát kítüntető sikerrel tette le. A fiatal tudós szerzetest szeptemberben fogják ünnepelesen a hittudományok doktorává avatni.

— Hétközi istentisztelet a ferenciek templomában. Szerdán, június 13-án van páduai szent Antal ünnepe. E napon reggel 8 órakor énekes szent mise, liliomszentelés és szentbeszéd, s azt Papp Lajos, pázmándi plébános fogja tartani. Pénteken, június 15-én Jézus szent Szive ünnepén, reggel 8 órakor énekes mise szentesség-kitéttel a Jézus szent Szive társulat által és meghalt tagjaitól. Ez követi a szentbeszéd és felajánlás. Akik ez alkalom-

mal a szentsegekhez járulnak s az anyaszentegyház szándékára imádkoznak, teljes bucsuság részesülnek. A zárdaönök-ség ez uton is felhívja Jézus szent Szive nék nagyszámú buzgó tisztelőit, hogy az évi-zedés szokásnak megfelelően úgy az ünnepen, mint a rá következő vasárnapon teljes számban iparkodjanak résztvenni a közös istentiszteleten. A vasárnapon ugyancsak Jézus szent Szive-ről szóló szentbeszédet Hajós József felsővárosi segédlelkész tartja.

— Az utolsó ut. Vasárnap délután temették el nagy részvét mellett Teleki Sándor városi tanitót. A ritka becsülletes, jóra való, szorgalmas és igazán kitünő tanító hivatásának lett áldozata. A munka örölte meg erejét s vitte a sírba. Az a tisztelet, szerető és megbecsültes, amely már életében is körülvette, utolsó útján újbol megnyilvánult. Temetésén nagyon sokan megjelentek, ott voltak kollégái teljes számban, az iparisikola növendékei Pausch Rafael igazgató vezetésével; a belvárosi elemi iskola negyedik osztálya, a melynek az elhunyt tanítója volt, sok szülő, akiknek gyermekeit tnnította, s a város intelligenciája nagy számban. A temetési gyász-énekeket a tanitói körből alakult dalárda adta elő, a szertartást pedig Bilkei Ferenc felsővárosi plébános, a városi elemi iskolák püspöki biztosa végezte, Bilkei Ferenc gyönyörü beszédben bucsuztatta el az Istenben boldogult jó Telekit. Holttestét a Szent Háromság temetőben helyezték nyugalomra.

— Olasz fogságból. Fönn, a Doberdő acélkemény sziklái közt csattog a gránát, robban a srappel, lerefel, az olasz csizma déli vidéke felé szomorú csapatok húzódnak. Rájúk nézve a háboru befejeződött. Őket nem fenyegeti a halál réme, csak a távollét, a bizonytalanság keserűsége szorongatja a lelküket. Egy fiatal katonar: Radics János magyargarafias lakos, levelet írt hozzátartozóinak, hogy Páduából Sziciliába Wiktoriarvárosba vitték őket. Az utóbbi helyen éppen olyan jó sorsuk van, mint előzőleg volt, gyönyörü érdőségek közt élnek, amelyeknek szépségét emeli a tenger közelsége, olyan jó a sorsuk, hogy az illavai nyaralóban se volna külön, ennek alapján kéri szüleit, hogy nyugodjanak meg. Gondár és Boros társai Páduában maradtak, de voltak vannak: Kontra János Gyuróról, Csurgó Sándor Gyuláról, Görcs András Tordasról, Kis János Tordasról, Milihavszki István, Tordasról, Hajnis Sándor Baracsáról, Német Gyula Válról, Fister Ferenc Székesfehérvárról. Ezeknek hozzátartozóit lapunk útján óhajta értesíteni, hogy valamennyien egészségesen s jól érzik magukat. Őri Ferenc (Mór) és Pajor János (Gyuró) meghaltak.

Jótékonykodók névsora.

A Hadszegélyező urnapi meltságának javédelméhez, természetben és készpénzadományaikkal a következők járultak hozzá: gróf Széchenyi Viktorné, Szűts Jenőné, Heltay Jenőné, Reich Alfrédné (Polgárdi), Apt Ödöné, Aulik Józsefné, Rosenzweig Lászlóné, Tóth Béláné, Wertheim Pálné, Fiath Imréné, Klein Ignácné, Lukáts Jenőné, özv. Eisenbarth Ferencné, Rexa Dezsóné, Vértessy Józsefné, Lityán Viktória, Héjji Imréné, Közélemzés dr. Kerekes Lajos, Dreher Antal sörgyára, Haggenmacher sörgyára, Grünfeld Pálné, Baranyay Lajosné, Stern Béla, Wertheim Armin, dr. Varga Zsigmondné, Szala y Lajosné, dr. Szabady Józsefné, Kenessey Vilma, dr. Bierbauer Viktorné, Barna N., Berger N., Mayerhoffner Ferencné, Takácsi Nagy Józsefné, Friedrich Antal, dr. Kerekes Lajosné, dr. Kövess Emilné, Wiener Arminné, Ságy Lajosné, Aujedszky Irén, Nagy Ignácné, Marschall Nándor, Karl István, dr. Hoffmann Frigyesné, dr. Eisenbarth Ferencné, Rauscher Béláné, Deák Dávid, dr. Kerekes Lajosné, Hübner Károly, Szerényi Kálmáné. A nemes szívűek jótékonykodásáért ezúton is hálás köszönetet mond a Hadszegélyező elnöksége.

Halálozások. Krenczingé Rezso folyó hó 10-én 18 éves korában elhunyt. Temetése tegnap délután volt Rázcutica 28. számú gyszahzából. Az engesztelő szentmise ma d. e. 10 órakor van a Székessygházban.

Özv. Gánóczky Flórinsné, szül. Kégl Janka folyó hó 11-én elhunyt. Temetése 13-án d. u. fél 6 órakor lesz a Jókai utca 3. számú gyszahzból. Az engesztelő szentmise 14-én d. e. 10 órakor lesz a Székessygházban.

Harmincegy hónap után. Fehér István 17. honvédgyalogezredbeli katona még 1914. októberében eltűnt. Mindenki halottnak tekintette, és már hivatalosan is annak tartották. Most 31 hónap után levelet írt, hogy fogoly. Arról panaszkodik, hogy sohasem írtak neki, pedig ő sokat írt. Szegény! Ujjabb bizonyág, hogy nem szabad feladni a reményt, ha hozzátartozóinkról nem tudunk hírt.

Vészedelmes állapotbetegség. Városunkban a lovak között a rühességét 11 udvarban megállapították és el kell készülnie lennünk arra, hogy a betegség jövőben még jobban elterjed. A rühök nagyobb és súlyosabb mérvű elterjedésének elhárítása céljából felhívja a rendőrség a lóirtató közönséget, hogy lovaikat állandóan kísérje figyelemmel s amennyiben a rühesség legkisebb gyanuját, tüneteit (vakarózás, bibircsek, göbök a bőrön, szőrhullás) stb. észleli, azt azonnal jelentse be a rendőrségnek, vagy a városi magyar kir. állatorvosnak. Figyelmeztetik a lóirtató gazdákat, hogy egészséges lovaival minden körülmények között kerülje a rühkórban szenvedő vagy rüh gyanús állatokkal való érintkezést ne használja azok tisztító eszközeit,

szarvasmarhái, nyergét és háóját, takaróit stb. A rühkórban már megbetegedett lovakat még a betegség kezdetén vegyék állatorvosi utasítás szerint lelküismeretes kezelés alá, mert a rühösség súlyosabb eseteiben a gyógykezelés nehezebb és csak hosszabb kezelés mellett vezethet jó eredményre a mostani rendkívüli időben pedig e betegség kezeléséhez szükséges gyógyszerekből sokszor nem áll elegendő mennyiség rendelkezésre s ez szintén a kezelés jó eredményét késtellet helyi.

Az elhunyt katonák hagyatéka. Elcselt és a háborúban elhunyt katonák hagyatéki ingóságainak kezelésére a mögöttes országrészekben a katonai parancsnokságoknál hagyatéki előadókat, a hadrakelt sereg körletében pedig a magasabb parancsnokságoknál veszteségi csoportokat létesítettek. A mögöttes országrészekben levő csapatok ezentúl a hagyatékdíj előadóhoz, a hadrakelt seregnek az előjáró parancsnokság veszteségi csoportjához fogják további eljárás végett átészarmaztatni.

Tuberkulusz új gyógyítási módja. A tuberkulózisnak, különösen a tüdőcsúshurutnak gyógyítására két hónap óta nagy eredménnyel használják a kvarckezelést. Két hónap alatt 2400 beteget kezelték a kvarccsugarzással. A kvarclámpában tulajdonképpen villamos áram, illetve az ultraviólett sugarak gyögyítanak, melyeket higanygőzön bocsátanak át. A terem, ahol a gyógyítás folyik, özonszagu. A betegek sőt szemüveget kapnak szemük kímélésére. Az összes páciensek le vannak szúve. Kezdődött, de gyakran előrehaladt tüdőcsúshurutnál a lázak elmaradtak, e kezelést következtében, a fájások a háiban és a mellben megszűntek. Pár heti besugárzás után sok beteg 3-5 kilóval gyarapodott. A besugárzás minden egyes esetben öt perctől félórraig tart. A kvarckezelést nem más, mint igen erős napkúra.

Liszt a balatoni látogatóknak. Az orsz. közlélemzési hivatal 500 métermézsa lisztet utalt ki a balatoni fürdőknek. Ebből csak azok a vendégek részesednek, akik látogatás céljából keresik föl a fürdőhelyeket. Az ilyenek bizonyítványt kérnek illetékes hatóságoktól s ugyanott megfelelő mennyiségű lisztjegyet is kapnak s ezeket ellátás ellenében a fürdőknek átészolgáltatják. A kiutalt lisztmennyiséget Somogy, Zala és Veszprém vármegyék között egyenlő arányban osztják szét. A liszt szétosztást a balatoni szövetség vállalta el. A kicsibe kímérést Siófok, Balatonvilágos és Balatonaliga fürdőkre nézve a siófoki fogasztási szövetkezet, Balatonalmádi és Kenese részére az almádi fogasztási szövetkezet fogja végezni.

A megszállott területekre szóló küldemények. A Magyar Államvasutak igazgatósága rendelkezést küldött valamennyi állomásnak, s abban tudatja, hogy a megszállott román területekre feladott küldeményeket ezentúl csak az esetben szabad felvenni, ha a felmerülő szállítási illeteket a feladósor a román határállomásig bérmentesítették.

Balatoni körutazási jegyek. Siófok—Balatonfüred—Badacsony—Fonyód—Siófok vonalon kombinált vasuti és hajózási körutazási szelvényfűzetek adatnak ki, s azoknak ára: I. oszt. 8-60 korona II. oszt. 6-90 korona, III. oszt. 4-70 korona. Az utazás az utvonali bármely fentjelzett pontján bármelyik irányban megkezdhető, ha azonban egy közbeeső állomásról indul ki a körút (pl. Bogyiszlótól), úgy a jegyfűzetet láttamozás végett be kell mutatni az állomás inspekció tisztjénél. Gyorsvonatra a déli vasut vonalain a jegyfűzetek ráfizetés mellett sem érvényesek.

A rokkantak vasuti szabadjegye. A rokkant katonák munkaközvetítését kívánja előmozdítani az államvasutak igazgatósága legújabb kiadott rendeletével. A rendelet szerint június elsejéttől kezdődőleg a munkaközvetítéssel kapcsolatos utazásokor a menetdíj-kedvezményben részesülnek a rokkantak. A Máv. és a kezeletben levő helyiérdekű vasutak személy és vegyesvonalainak III. kocsiosztályára szólnak ezek a kedvezések, melyeket a magyar honosságok rokkantak az alábbi megszorításokkal vehetnek igénybe. Ha a rokkant katona tartózkodási helyéről az elhelyezésre illetékes illetékes munkaközvetítő szerv szék helyére elhelyezése iránt való tanácskozás céljából utazik erre az odautazásra; ha pedig a tanácskozás nem jár a tényleges elhelyezéssel, a tartózkodási helyre való visszatázására is a díjmentes utazás kedvezményben minden rokkant katona rendszerint csak egy ízben részesíthető és csak kivételesen, a rokkant munkaközvetítő szerv által jól megokolandó rendkívüli esetekben kaphat második, esetleg harmadik szabadjegyet is.

Miért drága a cipő? A háború alatt már sok mindenről lemondunk. De a cipő olyan cikk, amelyre különösen télen szükség van. Tapasztalható, hogy a cipész nem vállal megrendelést mert bőr, de leginkább talpbőrt nem kap, vagy uzóra árán jut hozzá. Hiába maximálták a bőr árárt, más a maximált és más a forgalmi ár. Ezzel szemben az idegen gyárak lerakatainál aránylag mérsékelt áron lehet cipőt kapni. Ennek az oka, hogy külföldön hozzájut a kisiparos a bőrhöz, nálunk nem. És ebben a bőrgyárak a hibásak, mert nagyban való szállításokra kötik meg magukat és így a kisiparosoknak nem jut bőrt. Ennek a következménye, hogy a külföldi cégek sokszor silányabb árukat vagyunk kénytelenek venni, ez nem jelenti egy cseppet sem az ország gazdasági előnyét.

Távirati pénzküldés Németországból és Bulgáriába. Magyarországból e hónap 15-től kezdve Németországba egy közönséges vagy távirati postautalvánnyal csak 500 márká, Bulgáriába pedig csak 500 levé küldhető.

Rövid hírek. Rézgállótolvajlás. Klöcker József papirkereskedő turózsági szőlőjéből 16 kg. rézgállót elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást. Tűifűtő loptak. Klein Gyula Simor utcai kereskedőtől két köbméter tűzfűtő loptak. A tolvajt keresik.

Sebesültek érkeztek. Vasárnap 264 sebesült érkezett Székessygházra s a helybéli hadikórházakban helyezték el őket. Elhelyezésük különös gonddal és figyelemmel történt.

Megbüntetett malmos. Epinger Ignác malomtulajdonos őrési szelvények körül előfordult szabálytalanságokért 3000 kor. pénzbüntetésre vagy 300 nap. elzárásra ítéltek.

Szűrű tűz. Szombaton délután tűz ütött ki az izraelita temető mellett elterülő székteriben, amely Hufnagel Pál Alsókirályosi lakos tulajdona. Polyakakal égett el, a tüzet gyermek gondatlansága okozta. Cigarettezták, az égő cigarettavéget eldobták.

Jótékonyág. Erdélyi Jancsik Telesi Sándor elhaloázása alkalmából a szegény gyermekeknek 8-20 koronát adományozott. N. N. 10 koronát adott a hadiárvaóra.

Közönsenylivántás. Fogadják mindazok, kik forrón szeretet, felejtethetlen édesapán elhunyla alkalmával temetésén megjelentek ravatalára—kiszorult helyeztek, vagy résztvételnek bármilyen módon kifejezést adtak, őszinte és hálás köszönetüket. Gyászoló Kokáli család.

Közönsenylivántás. Mind azoknak, kik felejtethetlen jó édes anyánk temetésén megjelenni szívesek voltak és fájdalunkat bármilyen módon enyhítették, fogadják ez uton hálás köszönetünket. Székely család.

Szeplő, májfestő, pörsenés, arcstíztalanság ápolására biztos hatású szer a „Korona tejkrem” (ezelőlt Crème de Laktine), és az párszori használat után az arcot bársonysimává és hóféhérré teszi. Egy kis tégely 1-20 K. Nagytégely 2 K. Kapható Szűts Róbert gyógyszerárban.

Bojtorján hajszesz korpásodás, hajhullás ellen; füvegy 2 korona, Kapható Szűts Róbert gyógyszerárban.

Színház.**Apolló mozgósínház hírei.**

Apolló-színház igazgatósága közli: A Nemzeti Színház művésztelje. Az Apolló színház igazgatósága, hogy érdemes közönségnek szolgáltattatni, megnyerte vendégszerelése a budapesti Nemzeti Színház művészgárdájának jeles tagjait, s azok Rózsahegyi Kálmán a magyar színművészet közszerepében álló tolmácsolójának vezetésével rándulnak le hozzánk, hogy szerdán és csütörtökön este kellemes és minden tekintetben élvezetes órákat szerezzenek a fehérvári közönségnek. Rózsahegyi Kálmán művészi egyénisége mellett garancia arra, hogy az előadások művészi színvonalú minden kétségen felül állók legyenek. A legdivatosabb és legkedveltebb fővárosi színházak, a „Modern Színpadnak” értékes műsorából kerülnek ki az előadandó színpadi tréfák, kisebb darabok, jelenetek és énekszámok. A közönség máris nagy érdeklődést tanúsít a művészeket iránt. Jegyek előre válthatók Krausz és este a pénztárnál.

Kőhögés ellen kitűnően bevált háziszer a Störk-pasztila. Egy doboz ára 60 fillér. Kapható Szűts Róbert Károly király téri gyógy-szertárban.

Székesfehérvár, szab. kir. város polgármesterétől.

5018/1917. közel. szám.

Hatósági hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város területére a 3889/1917. szám alatt 1916. szeptember 18-án megállapított legmagasabb kávéárak az Országos Közéletnevelési Hivatal 50316/1917 számú távirati rendelete értelmében 1917. július 15-ig, érvényben maradnak.

Székesfehérvár, 1917. június 10.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

APHONHIRETESEK.

150 l. óbor eladó, Széchenyi-utca 51.

Varrólanók felvételnék. Reiner Nővérek, Kossuth-utca 8.

A helybéli javítóintézetnek a karmány répara, burgonyára és babra van szüksége. Az eladni szándékoztatók jelentkezzenek az intézet igazgatóságánál.

Takarítónők felvételnék a Magyar Király szállodában.

Egy fiút bádóstanoncnak felvesz Schmöltz Gusztáv, Vásártér 17. sz. a.

Finom kárpitos munkákat Márton Károlynál rendeljen. Házhoz is elmegy megrendelésre. Árszabásai a legolcsóbbak. Bank u. 6.

Cipész munkások, akik varrott munkát tudnak készíteni, felvétnék, Rédey cipész üzletében. Ugyanott egy kifutó leány is.

Nemes krizantém palánta különböző színű fajtlakból kapható: Széchenyi-utca 26.

Ucai és placi árusításra magas jutalék mellett elárúsítók kerestetnek. Tizenhárom éven felüliek jelentkezhetnek a kiadóhivatalban.

Uránia színház.

Hétfőn és kedden,
június hó 11 és 13-án:

Ikarus.

Legenda 4 felvonásban.

Pólműsor keretben színrekerül

A tündérek tánca.

(Árnyképek.)

Rendes helyárak.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Alkalmos könyv-ajándékok.

a Szociális Missziótársulat kiadásában megjelent

- Dr. Prohászka püspök: "Elmétkedések az Evangéliumról" című műnek bővített és 10. kislaku kötetre osztott kiadása.
- 1. Rorate coeli yásonkütésben 2— K
  - 2. Gloria in Exelsis vásonkütésben 2— K
  - 3. Jordán partjától Táborhegyig 3— K
  - 4. Táborhegyről Bethániáig 2:20 K
  - 5. Bethániától a Golgotháig 2— K
  - 6. A kereszta alatt 2— K
  - 7. A feltámadott nyomában 2:40 K
  - 8. A Szépszereget. Anyja 2— K
  - 9. A pünkösdi lélek 1:60 K
  - 10. A tulvölég tornácaiban 1:40 K

Januártól kezdődőleg tekintettel a felemelt nyomdaárakra könyveink árát 20 százalékkal felemeljük.

Itt jelent meg Foerster tanár alatt felsorolt 2 világhírű műve: Az élet művészete köve 4:40 K
" " " " " füzve 3— K
" " " " " jellem 3:20 K
" " " " " köve 4:50 K

Kapható a Szociális Missziótársulat kiadóhivatalában (V. Gizele tér 3.) és minden nagyobb könyvkereskedésben.

Katholikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

elsőrendű magyar intézettel

valamint Európa egyik legrégebb és leghatalmasabb intézetével lépett összeköttetésbe, ez intézetek

500 millió koronán felüli alaptőke

és tartalékokkal rendelkezvén, teljes megnyugvást szolgáltatnak, hogy mindekit nyugodtan rábízhatja vagyonát.

Dijaink a legminimálisabbak. Egyetlen előrangú intézet sem szabhat olcsóbb díjat.

Biztosításokat felvesz:

Életbiztosításokat tőkre, vagy életjáradékra, halál, vagy elesés esetére, leánykiházasítási és fiú ellátási biztosításokat, valamint jelzálogos életbiztosításokat, ugyancsak családi ellátási biztosításokat.

Páratlan kedvezmény a papság részére, melyet káplánok plébánosai történő kinevezésük esetén nyerhetnek, de ebben fiatal plébánosok is részesülhetnek.

Tűzbiztosításokat, száraz és gyújtó villámcsapás ellen, rombolási károk is megértetnek. Templomokat, zárdákat, ingó és ingatlan tárgyakat, épületeket, termést, lak és ipari berendezéseket, árúkat és gépeket. — Lábón álló termést.

TEPLOMI HARANGOKAT

törés vagy repedés által okozott károk ellen, Törés által okozott károk ellen tükör és üveg-táplákat.

Betöréses lopás ellen templomok, zárdák értéktárgyait, szövetkezetek, pénztézetek, áruaktárak, háztartási és irodaberendezéseket.

Rablás ellen pénztári helyiséget, valamint pénztári kiküldötteket.

Jégkár ellen mindennemű terményeket.

BALESET ELLEN, bármely foglalkozásu egyént, élethozsigláni vasuti baleset biztosítást egyszerű díjfizetéssel.

Szavatossági biztosítást templomok, egyletek, iparosok, kereskedők, gyárosok, gazdák, községek, ügyvédek, orvosok, gyógyszereszek, fürdőjök, szállodák számára.

Automobil biztosít, óvák és kezességi biz biztosítás. Eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítás.

Utipodgyász biztosítást.

Mindennemű felvilágosított készséggel nyújt a hozzáfordulóknak

Katholikus Népszövetségi Biztosítási Iroda,
Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.

MOZGÓSZÍNHÁZ APOLLO MOZGÓSZÍNHÁZ

SZERDÁN, június 13 és 14-én: **CSÜTÖRTÖKÖN**:

A BUDAPESTI NEMZETI SZÍNHÁZ TAGJAINAK:

Rózsahegyí Kálmánnak, F. Mátray Erzsinnek, Garbányi Lászlónak, Ráday Dénesnek, és Fenyő Irma énekesnőnek

Művész-estélye.

Mindkén este teljesen új, változatos műsor.

A budapesti „MODERN SZINPAD“ legkiválóbb színpadí tréfái, apró darabjai, jelentel és énekszámai.

Előadások kezdete pontban 9 órakor.

Felemelt helyárak. A helyek sorrendje fordítottak és számozottak. Jegyek előre válthatók Krausz Veronánál és este a pénztárnál.

A MAGYAR KÖNYVPIACON

ORSZÁGOS FELTŰNÉST KÉLTETT

Dr. Vass József könyve:

Szent Agoston vallomásai.

CSINOS, IZLÉSES KIÁLLITÁSBAN
a két kötetes szép mű 6 koronáért

Horváthné és Rónayné könyvkereskedésében kapható. Kossuth-u.

Az első kiadás csaknem teljesen elfogyott.